

UCHWAŁA NR 219/2025
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 22 września 2025 r.

w sprawie sprawozdania finansowego Komitetu Wyborczego Safe Next Generation
– Bezpieczne Pokolenie Obywatelskie z wyborów organów jednostek samorządu
terytorialnego przeprowadzonych w dniach 7 i 21 kwietnia 2024 r.

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie art. 144 § 1 pkt 3 lit. a i d ustawy z dnia
5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2025 r. poz. 365),

postanawia

odrzuć sprawozdanie finansowe Komitetu Wyborczego Safe Next Generation
– Bezpieczne Pokolenie Obywatelskie o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach
finansowych tego Komitetu, w tym o uzyskanych kredytach bankowych i warunkach
ich uzyskania, związanych z udziałem w wyborach organów jednostek samorządu
terytorialnego, przeprowadzonych w dniach 7 i 21 kwietnia 2024 r., **z powodu** naruszenia
art. 129 § 2 pkt 2 i art 132 § 5 Kodeksu wyborczego.

Uzasadnienie

Komitet Wyborczy Safe Next Generation – Bezpieczne Pokolenie Obywatelskie przedłożył sprawozdanie finansowe Państwowej Komisji Wyborczej z zachowaniem terminu określonego w art. 142 § 1 Kodeksu wyborczego. Sprawozdanie sporządzone zostało zgodnie ze wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie łącznego sprawozdania finansowego komitetu wyborczego, który zarejestrował kandydata na wójta, burmistrza, prezydenta miasta oraz listę kandydatów na radnych (Dz. U. poz. 489).

Do sprawozdania nie dołączono sprawozdania biegłego rewidenta, wybranego przez Państwową Komisję Wyborczą, dotyczącego sprawozdania finansowego Komitetu. Z przyczyn niezależnych od Państwowej Komisji Wyborczej Komitet nie poddał

się badaniu przez biegłego rewidenta i nie przekazał biegłemu rewidentowi dokumentów niezbędnych do tego badania.

Żaden z uprawnionych podmiotów, wymienionych w art. 144 § 7 Kodeksu wyborczego, nie zgłosił Państwowej Komisji Wyborczej zastrzeżeń do sprawozdania finansowego tego Komitetu.

W wyniku badania sprawozdania finansowego Komitetu, dołączonych do niego dokumentów oraz udzielonych dodatkowych wyjaśnień, Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła, co następuje.

Komitet Wyborczy Safe Next Generation – Bezpieczne Pokolenie Obywatelskie wykazał w sprawozdaniu, że w okresie sprawozdawczym pozyskał przychody w wysokości 17 330,82 zł, w całości pochodzące, zgodnie z art. 132 § 3 Kodeksu wyborczego, z wpłat obywateli polskich mających miejsce stałego zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Wysokość wpłat nie przekraczała limitu, o którym jest mowa w art. 134 § 2 Kodeksu wyborczego.

Środki finansowe Komitetu były gromadzone, na rachunku bankowym o nr 73 2530 0008 2097 1076 2798 0001 prowadzonym w Nest Bank SA. Do sprawozdania nie została dołączona umowa rachunku bankowego. Z analizy dokumentacji finansowej oraz z wyjaśnień Komitetu, wynika ponad wszelką wątpliwość, że rachunek ten nie należał jednak do Komitetu Wyborczego Safe Next Generation – Bezpieczne Pokolenie Obywatelskie, a do Stowarzyszenia Safe Next Generation – Bezpieczne Pokolenie Obywatelskie, które ten Komitet utworzyło. Jak jednoznacznie potwierdzają wyjaśnienia z dnia 24 lipca 2025 r., przesłane w odpowiedzi na pytania Państwowej Komisji Wyborczej, Komitet korzystał z rachunku bankowego tego Stowarzyszenia. W dniu jego przekazania do dyspozycji Komitetu saldo tego rachunku wynosiło 905,90 zł. W okresie, w którym Stowarzyszenie udostępniło swój rachunek bankowy do dyspozycji Komitetu, ono samo z tego rachunku w żaden sposób nie korzystało. Nie wykorzystywało tym samym do swoich potrzeb w tym czasie środków zgromadzonych na tym rachunku bankowym.

Powyższe oznacza jednak, że Komitet nie otworzył własnego rachunku bankowego, do czego zobowiązuje go art. 134 § 1 Kodeksu wyborczego. Swoje środki gromadził na rachunku Stowarzyszenia. Do sprawozdania finansowego Komitetu

dołączono zatem historię rachunku bankowego Stowarzyszenia, a nie Komitetu, aczkolwiek, mając na względzie to, że w okresie, w którym rachunek ten został udostępniony przez Stowarzyszenie Komitetowi, Stowarzyszenie nie korzystało z tego rachunku, to historia bankowa tego rachunku oddaje obraz pozyskiwania i wydatkowania środków Komitetu Wyborczego Safe Next Generation – Bezpieczne Pokolenie Obywatelskie. Jednak nie pozostawia wątpliwości to, że Komitet wyborczy utworzony przez to Stowarzyszenie gromadził środki nie na swoim rachunku bankowym, a na rachunku innego podmiotu, co stanowi naruszenie wskazanego wyżej art. 134 § 1 Kodeksu wyborczego, zgodnie z którym środki finansowe komitetu mogą być gromadzone wyłącznie na jednym rachunku bankowym. Naruszenie tego przepisu, zgodnie z art. 144 § 1 i 2 Kodeksu wyborczego, nie stanowi przesłanki do odrzucenia sprawozdania finansowego.

W doktrynie jednoznacznie wskazuje się natomiast, że właścicielem rachunku bankowego może być wyłącznie komitet wyborczy. Nie może być nim osoba fizyczna, ani żaden inny podmiot (zob. K.W. Czaplicki, J. Zbieranek, Komentarz do przepisu art. 134 k.wyb., w: K.W. Czaplicki i in., Kodeks wyborczy. Komentarz, wyd. 2, LEX/el. 2018). Właścicielem rachunku bankowego, na którym mają być gromadzone środki finansowe komitetu wyborczego, nie może być zatem stowarzyszenie, nawet jeżeli do jego celów statutowych należy wspieranie wybranego komitetu wyborczego. Obowiązek gromadzenia środków finansowych komitetu wyborczego wyłącznie na jednym rachunku bankowym i to takim, którego właścicielem jest określony komitet, przekłada się na realizację zasady jawności finansowania kampanii wyborczej i działalności politycznej, a także kontroli legalności gospodarki finansowania komitetów wyborczych (zob. tamże). Ustawodawca w art. 134 Kodeksu wyborczego wprowadza szereg warunków, jakie spełnić musi finansowanie komitetów wyborczych (m.in. wynikające z § 5 ograniczenie, że środki finansowe mogą być wpłacane na rzecz komitetu wyborczego jedynie czekiem rozrachunkowym, przelewem lub kartą płatniczą). W przypadku, gdy właścicielem rachunku bankowego byłby inny podmiot niż komitet wyborczy, nie znajdowałyby one zastosowania, a co za tym idzie, mogłoby to stanowić pole do nadużyć (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 6 października 2021 r., I NSW 1/21).

Część wpłat na rzecz Komitetu została dokonana po dniu wyborów, tj. po dniu 7 kwietnia 2024 r. (Komitet nie uczestniczył w głosowaniu ponownym). Dotyczy to następujących operacji bankowych:

- przelew kwoty 898,31 zł z dnia 5 lipca 2024 r.,
- przelew kwoty 183,94 zł oraz kwoty 1051,29 zł z dnia 4 lipca 2024 r.,
- przelew kwoty 1189,46 zł z dnia 23 kwietnia 2024 r.,
- przelew kwoty 1331,07 zł oraz kwoty 2772,00 zł z dnia 18 kwietnia 2024 r.
- przelew kwoty 1463,22 zł z dnia 8 kwietnia 2024 r.

Powyższe wpłaty na łączną kwotę 8889,29 zł dokonane zostały zatem z naruszeniem art. 129 § 2 pkt 2 Kodeksu wyborczego, który zabrania pozyskiwania środków przez komitet wyborczy po dniu wyborów.

Wydatki lub koszty wykazane zostały przez Komitet w sprawozdaniu jako przeznaczone na sfinansowanie:

- kosztów usług obcych w łącznej wysokości 17 330,82 zł, w tym:
 - przygotowanie i zamieszczenie ogłoszeń oraz artykułów sponsorowanych w dziennikach i czasopismach: 5600,00 zł,
 - przygotowanie i wykonanie (w tym prace koncepcyjne i projektowe) plakatów, ulotek, billboardów itp.: 8365,22 zł,
 - przygotowanie i wykonanie (w tym prace koncepcyjne i projektowe) ogłoszeń, filmów, spotów, audycji itp. publikowanych w Internecie: 1555,60 zł,
 - publikacja w Internecie ogłoszeń, filmów, spotów, audycji itp.: 1000,00 zł,
 - spotkania wyborcze: 190,00 zł, (wynajęcie sal, innych pomieszczeń lub powierzchni),
 - pozostałe koszty poniesione na usługi obce: 620,00 zł.

Jak wynika z przedstawionych dokumentów, wydatki Komitetu poniesione zostały zgodnie z art. 129 § 1 Kodeksu wyborczego na cele związane z wyborami i nie przekroczyły limitów, o których jest mowa w jego art. 135 i 136.

Komitet dokonał wyceny przyjętych korzyści majątkowych o charakterze niepieniężnym, których łączną wartość – 11 650,00 zł – wykazał w pozycji 68 sprawozdania. W wykazie szczegółowym, sporządzonym do tej pozycji sprawozdania finansowego, wykazano, że Komitet przyjął świadczenie nieodpłatne, wycenione na

kwotę 60,00 zł, od Kółka Rolniczego. Przyjęcie przez Komitet korzyści majątkowej od tego rodzaju podmiotu stanowi naruszenie art. 132 § 5 Kodeksu wyborczego, zgodnie z którym komitety wyborcze nie mogą przyjmować wymienionych w nim korzyści majątkowych o charakterze niepieniężnym od podmiotów innych niż osoby fizyczne.

Państwowa Komisja Wyborcza zaznacza przy tym, że katalog korzyści majątkowych o charakterze niepieniężnym, jakie mogą przyjmować komitety wyborcze, został – w art. 132 § 5 i w art. 133 Kodeksu wyborczego – określony w sposób enumeratywny. Katalog ten jest zatem zamknięty. Oznacza to *a contrario*, że komitet nie może pozyskiwać innych korzyści majątkowych i od innych podmiotów niż zostały wskazane w regulacjach prawnych tych dwóch przepisów. Należy uznać, że źródła przysporzeń komitetów wyborczych są ograniczone ze względu na interes społeczny i z uwagi na określoną w art. 125 Kodeksu wyborczego jawność finansowania kampanii wyborczej, znajdującą swoją genezę w art. 11 ust. 2 Konstytucji RP. Celem tych regulacji jest zapewnienie przejrzystości i jasności pozyskiwania przez komitet korzyści majątkowych i ich wydatkowania. Trzeba zaznaczyć, że zasada jawności finansowania kampanii wyborczych i związana z nią zasada jawności finansowania partii politycznych traktowane są jako fundament wolności i demokracji, a także jako niezbędny warunek realizacji postulatu państwa przejrzystego (M. Chmaj, Wolność tworzenia i działania partii politycznych studium porównawcze, Olsztyn 2006; wyrok TK z dnia 14 grudnia 2004 r., K 25/03).

W związku z tym, że wartość środków przyjętych przez Komitet Wyborczy Safe Next Generation – Bezpieczne Pokolenie Obywatelskie z naruszeniem art. 129 § 2 pkt 2 i art 132 § 5 Kodeksu wyborczego (8949,29 zł = 8889,29 zł + 60,00 zł) stanowi 51,64% łącznej kwoty przychodów Komitetu, a zatem niewątpliwie przekracza 1% kwoty jego przychodów, na podstawie art. 144 § 1 pkt 3 lit. a i d w związku z art. 144 § 1 pkt 2 Kodeksu wyborczego, sprawozdanie Komitetu podlega odrzuceniu. Regulacje Kodeksu wyborczego określające przesłanki odrzucenia sprawozdania finansowego Komitetu wyborczego są jednoznaczne i w przypadku naruszenia przez Komitet przywołanego wyżej przepisu art. 129 § 2 pkt 2 i 132 § 5 Kodeksu wyborczego, decyzję Państwowej Komisji Wyborczej w sprawie odrzucenia sprawozdania finansowego komitetu uzależniają wyłącznie od stosunku środków pozyskanych lub wydatkowanych przez

komitet niezgodnie z prawem do ogólnej kwoty przychodów tego komitetu. Jeżeli zależność ta (1%) została przekroczona Państwowa Komisja Wyborcza nie ma żadnego marginesu na ocenę tego, czy naruszenie to nastąpiło z winy osoby dokonującej tych operacji, a także czy osoba odpowiedzialna za te operacje działała pod wpływem błędu, zmęczenia czy stresu. Przepisy Kodeksu wyborczego w tej kwestii nie mają charakteru zaleceń, lecz bezwzględnie obowiązują.

Ponadto Komitet wartość przyjętych niedozwolonych korzyści majątkowych o charakterze niepieniężnym (60,00 zł) powinien ująć nie w pozycji 68 sprawozdania, ale w jego pozycji 22, w pozycji 16, a także doliczyć do wydatków Komitetu. Oznacza to, że sprawozdanie Komitetu nie odpowiada stanowi faktycznemu, co narusza ustawowy obowiązek sprawozdawczy określony w art. 142 § 1 Kodeksu wyborczego w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego. Zgodnie z art. 144 § 1 i 2 Kodeksu wyborczego uchybienie to nie stanowi przesłanki do odrzucenia sprawozdania finansowego Komitetu.

Zgodnie z art. 149 § 1 Kodeksu wyborczego, korzyści majątkowe przyjęte przez Komitet z naruszeniem przepisów tego Kodeksu – w przypadku Komitetu Wyborczego Safe Next Generation – Bezpieczne Pokolenie Obywatelskie są to korzyści o wartości 17 390,82 zł (17 330,82 zł + 60,00 zł) – podlegają przepadkowi na rzecz Skarbu Państwa. Jeżeli korzyść majątkowa została zużyta lub utracona, przepadkowi podlega jej równowartość. Na podstawie art. 149 § 4 Kodeksu wyborczego, Komitetowi wyborczemu przysługuje prawo dobrowolnego wpłacenia, w terminie 14 dni od dnia doręczenia mu uchwały Państwowej Komisji Wyborczej, a w przypadku złożenia skargi na tę uchwałę do Sądu Najwyższego, w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia wydanego przez ten Sąd, na rachunek bankowy urzędu skarbowego właściwego dla siedziby Komitetu, równowartości środków przyjętych z naruszeniem przepisów Kodeksu wyborczego. Potwierdzenie wpłacenia równowartości tych środków Komitet zobowiązany jest przedstawić Państwowej Komisji Wyborczej. W przypadku niewykonania wskazanych czynności, podjęte zostaną działania, o których jest mowa w art. 149 § 6 Kodeksu wyborczego.

Pełnomocnik Wyborczy Komitetu nie zawiadomił Państwowej Komisji Wyborczej o adresie strony internetowej Komitetu. Stanowi to naruszenie art. 102 § 1

w związku z art. 140 § 2 Kodeksu wyborczego, zgodnie z którymi pełnomocnik wyborczy w terminie 3 dni od dnia upływu terminu na zgłoszenie do rejestracji list kandydatów lub kandydata zawiadamia ten organ o adresie strony internetowej, na której zobowiązany jest prowadzić rejestry zaciągniętych kredytów oraz wpłat o wartości przekraczającej łącznie od jednej osoby fizycznej kwotę minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie odrębnych przepisów, obowiązującego w dniu poprzedzającym dzień ogłoszenia postanowienia o zarządzeniu wyborów. Zgodnie z art. 144 § 1 i 2 Kodeksu wyborczego uchybienie to nie stanowi jednak przesłanki do odrzucenia sprawozdania finansowego Komitetu. Stanowią je natomiast naruszenia art. 129 § 2 pkt 2 i art 132 § 5 Kodeksu wyborczego.

Państwowa Komisja Wyborcza, po ustaleniu powyższego na podstawie sprawozdania finansowego Komitetu oraz dokumentów do niego załączonych, a także udzielonych dodatkowych wyjaśnień do sprawozdania, postanowiła jak w sentencji.

Od niniejszego postanowienia Pełnomocnikowi Finansowemu Komitetu Wyborczego Safe Next Generation – Bezpieczne Pokolenie Obywatelskie przysługuje prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego, w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego postanowienia.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak